

مهمی برای بسیاری از کشورهایی است که از نعمت همجواری در کنار دریا برخوردارند. این نوع از گردشگری بدلیل نوپا بودن نیاز به زیرساخت‌های بیشتری برای توسعه دارد. ایران در کنار سایر جزایر طبیعی، فرهنگی و تاریخی با داشتن بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ کیلومتر ساحلی از استعداد باقوه‌ای برای گسترش توریسم و گردشگری دریایی برخوردار است. استان هرمزگان در کنار خلیج فارس و دریای عمان با داشتن بیش از هزار و ۲۰۰ کیلومتر مرز آبی و برخورداری بیش از ۲ هزار و ۳۳۷ کیلومتر ساحل، ۱۴ جزیره و ۷۱ بندر یکی از استان‌های مهم در گردشگری دریایی محسوب می‌شود به گونه‌ای که از این استان به عنوان مرکز سفرهای دریایی ایران یاد شده است.

وجود جزایری مانند هرمز، هنگام، قشم و جزایر طبیعی مانند جنگل‌های حرا، جزایر ناز و وجود لاین‌های اکواریم طبیعی و ویژه به این استان داده است که سالانه حجم زیادی از گردشگران را به خود جذب می‌کند.

گردشگری دریایی در هرمزگان در ابتدای راه قرار دارد. گردشگری

که می‌تواند با رونق خود زمینه اشتغال جوانان را فراهم کند. هنوز نوانسته از بهترین امکانات خود استفاده کند. امکاناتی مانند وجود ۱۴ جزیره در استان از ۱۷ جزیره خلیج فارس موهبتی است که نمی‌توان آن نادیده گرفت. فقط همت مسئولان و بخش خصوصی را می‌طلبد.

عضو هیئت‌عملی دانشگاه امیرکبیر در این باره می‌گوید: چالش‌های پیش روی صنعت گردشگری در بخش دریا تنها مختص به استان هرمزگان نیست و این مشکلات در اغلب مناطق ساحلی کشور وجود دارد و در واقع، بحث گردشگری دریایی آن‌طور که باید و شاید مورد استفاده بهینه نگرفته است، ظرفیتی که می‌تواند صنعت گردشگری استان‌های ساحلی را رونق ویژه بخشد. بهزاد الضعی افزود: در بررسی نقاط ضعف گردشگری دریایی چند نکته مهم همچون ادغام مفهوم گردشگری دریایی و مسافرت دریایی، بیگانگی مردم با ظرفیت دریایی و دیگری نبود زیرساخت‌های متناسب با ظرفیت‌های موجود قابل بیان است.

وی اضافه کرد: در کشورهای توسعه‌یافته، بهترین، زیباترین و پیشرفته‌ترین شهرها از نظرهای گوناگون، شهرهای ساحلی و بندری هستند. به عنوان مثال، کشور ترکیه یا کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس با دارا بودن ظرفیت مشابه ایران، بیشتری بهره‌ها را از گردشگری دریایی برده‌اند و همچنین کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، در تجارت دریایی حرف‌های زیادی برای گفتن دارند.

دبیر سازمان مردم‌نهاد مشتق آفرینش که در حوزه اکو توریسم، طبیعت‌گردی و محیط‌زیست، فعالیت دارد نیز پیش از این در این باره گفته بود: استان هرمزگان با داشتن مرز آبی و ساحل رتبه دار گردشگری کشور است بنابراین گردشگری دریایی در این استان حائز اهمیت است اما متأسفانه با وجود اینکه مصادیق گردشگری دریایی در هرمزگان وجود دارد ولی هنوز برنامه‌ریزی‌ها، زیرساخت‌ها و قوانین لازم برای توسعه این بخش از صنعت گردشگری وجود ندارد. مهدی شیرخانی بابیان اینکه ظرفیت صنایع کشتی‌سازی کشور مان در جهت توسعه تجارت دریایی بوده است و نه گردشگری دریایی افزود و توضیح‌لنج‌سازی کشور میراث‌بختری است اما این صنعت امروزه با تکنولوژی‌های روز دنیا مطابقت ندارد. از طرفی ساخت اسکله‌های ویژه گردشگری نیز ضرورتی است که باید به آن توجه ویژه شود.

شیرخانی همچنین با اشاره به نقش آژانس‌های مسافرتی در راه

گردشگری استان هرمزگان و هزاران راه نرفته...

هرمزگان معدن طلای گردشگری ایران

همانند تالاب‌های بین‌المللی، ارتفاعات کوه‌ها، گنو، هماگ و نیان، سواحل و آب‌های نیلگون خلیج فارس که می‌تواند بسیاری از گردشگران علاقمند را روانه این بخش از خاک ایران کهن کند. طولانی‌ترین نوار ساحلی کشور با ۹۰۰ کیلومتر، وجود جنگل‌های رویش در دریا به نام حرا، جزیره‌های زیبا که برخی پناهگاه حیات وحش‌اند، همسایگی کوهستان، دریا و دشت در این استان به همراه اشکال مختلف فرسایش‌های آبی و بادی هرمزگان را تبدیل به یکی از استان‌های خیال‌انگیز برای گردش و تفریح کرده است. برخی از سواحل‌های این استان از شرق تا غرب مانند سواحل بندر خمیر که در جنگل‌های حرافرو رفته‌اند دارای مناظر بدیع و خیره‌کننده است، گویی انسان به ناگاه از جهان مادی به رویایی شگرف و فرح بخش کام‌نهاده باشد. رفت و آمد گردشگران ایرانی و خارجی به این استان در همه فصل‌ها جریان دارد و به غیر از موارد خاص کم‌فرغی به خود ندیده و در فصلی مثل زمستان آمار حضور گردشگران در آن افزایش قابل توجهی دارد.

استان هرمزگان به عنوان پرآمدترین استان کشور تنها از بابت فعالیت‌های تجاری، صیادی به شکل سنتی و جذب سرمایه مورد توجه مسئولان و مدیران کشور است و موقعیت منحصر به فرد جغرافیایی و قرار گرفتن در کنار خلیج مسوق الجیشی فارس بر اهمیت اقتصادی آن افزوده است اما این استان از سایر جهات محروم و مغفول واقع شده است.

سواحل استان هرمزگان مانند سواحل نقره‌ای سیریک، مکران و ماکسر (بندر مقيم)، جنگل‌های حرا به عنوان دومین تنوع زیستی دنیا و جزایر چهارده گانه قطب‌های گردشگری و درآمدزایی محسوب می‌شوند که در سال‌های اخیر تنها بی توجهی مسئولان شامل حال صنعت بوده و محرومیت و فقر در گوشه و کنار این استان موج می‌زند. هرمزگان همه ساله میزان حجم بالایی از مسافر است که

که توسعه آن در منطقه باعث رشد و پیشرفت اقتصادی-اجتماعی آن ناحیه گردیده است و می‌تواند به عنوان یکی از ابزارهای اصلی توسعه در این منطقه مورد توجه قرار گیرد. در این گزارش سعی بر آن است تا ضمن اشاره به ظرفیت‌های ارزشمند تولید ثروت در استان هرمزگان گذری بر جزایر استان به عنوان ظرفیتی عظیم و پرسود در جهت رشد و توسعه گردشگری داشته باشیم و در ادامه به ظرفیتهای گردشگری دریایی هرگزمان‌گاهی خواهیم داشت و ضمن استفاده از نظر برخی کارشناسان در نهایت نظر خوانندگان را به این نکته جلب کنیم که استان هرمزگان با وجود داشتن پتانسیل‌های فراوان از لحاظ موقعیت جغرافیایی و موانع طبیعی و به جهت همجواری با جزایر ایرانی در پهنه خلیج فارس می‌تواند حرف‌های زیادی در سطح ملی و بین‌المللی برای گفتن داشته باشد اما متأسفانه ظرفیت‌های مغفول مانده باعث شده تا این استان آن‌طور که باید و شاید در جایگاه شایسته خود قرار نداشته باشد.

گردشگری ظرفیت ارزشمند تولید ثروت در استان هرمزگان
هرمزگان راهمه به دریا و ساحل و گرمایش می‌شناختند. قسمتی استراتژیک و مهم از جنوب ایران که با وجود ظرفیت عظیم دریا، نگاه دریا محور آن چنان که باید شامل حال آن نشده است. اگرچه تمامی استان‌های جنوبی کشور در طول سال همواره فصل‌های سرد سال و بهار پذیرای مهمانان زیادی از اقصی نقاط کشور هستند اما استان هرمزگان به دلیل وجود جزایر کیش، قشم، هرمز، همواره پذیرای خیل عظیمی از گردشگران است افرادی که باهدف بهره‌مندی از فعالیت‌های تفریحی در گردشگری دریایی راهی این دیار بر جاذبه می‌شوند.

از غرب هرمزگان، یعنی پارسیان به سمت شرق که حرکت کنیم، قایق‌های صیادی و چندلنج تجاری و باقی، تنها چیزی‌هایی هستند که از دریا سهم دارند به غیر از آن، استفاده چندانی از دریایمانی شده؛ آنچه

اقتصاد کیش - گردشگری به عنوان یکی از پویاترین فعالیت‌های اقتصادی مصر حاضر، نقش مهمی در توسعه پایدار محلی ایفا می‌کند. این صنعت از طریق ترکیب هم‌زمان منابع داخلی و خارجی، منافع اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و فرهنگی زیادی را برای فضاهای جغرافیایی به همراه دارد. امروزه نهادهای متولی صنعت گردشگری در سراسر دنیا، به امور گردشگری در طبیعت و در وادی آن به لزوم حفظ محیط زیست بیش از هر زمان دیگر توجه دارند. صنعت توریسم و گردشگری در ایران که از نظر تنوع اقلیمی، فرهنگ و تاریخ کهن، وجود آثار باستانی فراوان و جاذبه‌های طبیعی و دیدنی نادر کشور و وجود اغلب زمینه‌های گردشگری جزو همین و یا به روایتی پنجمین کشور دنیا است ولی در امر توریست پذیرد در مقام هفتم و پنجم و پس از گذشت چند دهه هنوز اندر خم یک کوه است! گردشگری، نقش اساسی و مهم و استراتژیکی در به فعلیت رساندن آرمانها، فرهنگ‌ها و توانمندیهای بالقوه در هر منطقه ایفاء می‌نماید. عرصه‌های مختلف به توانمندیهای بالقوه که در گردشگری تبلور می‌یابد می‌تواند کشور را در برابر مشکلات اقتصادی واکنش‌پذیر کند و در شرایط فعلی، جهان‌گردی ابزاری کارآمد و زودبازده برای حل مشکلات اقتصادی و اشتغالزایی است. نرخ بالای بیکاری، لزوم افزایش درآمد ارزی و سرمایه‌گذاری خارجی، جمعیت جوان کشور و بالا بودن هزینه‌های اشتغالزایی و زیربازده و... ما را به این مهم سوق می‌دهد که توجه بیش از پیش به این بخش می‌تواند زمینه رسیدن به اشتغال کامل، افزایش درآمد ارزی، معرفی تمدن و فرهنگ ایرانی به جهان، تعامل گسترده و سازنده با کشورهای دنیا و در هم شکستن مرزها را فراهم کند.

زیرساخت‌های گردشگری طبیعت در هرمزگان با توجه به وجود جاذبه‌های ناب طبیعی باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. آنچه مشهود است، در حوزه گردشگری دریایی نیازمند تهیه سیاست‌ها و رویکردهای کلی و همچنین اراده در ایجاد زیرساخت‌ها و همچنین بازاربایی و تبلیغ این مقوله هستیم، چرا که سواحل بکر و زیبای استان هرمزگان و جزایر آن برای هر فردی جالب توجه است. رونق گردشگری پایدار می‌تواند توسط بومیان هر شهر یا منطقه ساحلی حتی جزایر در برنامه قرار گیرد و با تغییر نگرش و فرهنگ، به عنوان یک شغلی پنداشته شود. موضوعی که تاکنون از آن غافل بوده‌ایم و تنها دریکی دو منطقه از استان هرمزگان به صورت جدی باعث درآمدزایی شده است.

برای راه‌اندازی طرح‌های گردشگری دریایی مانند کشتی‌های تفریحی توریستی، ساخت اسکله‌های تفریحی و خصوصی، شناورهای تفریحی، رستوران‌های شناور دریایی و قایق‌های اکواریم برای معرفی گونه‌های متنوع زیستی آبی به گردشگران خوستار حمایت دولت و ساده‌سازی ضوابط سرمایه‌گذاری برای ورود سرمایه‌گذاران در این بخش شد.

در آخر ...
گردشگری، همواره یکی از بزاوای است که می‌تواند اقتصاد کشورها را تضمین بخشد و به کمک معیشت مردم بیاید. این مسئله به شرط باور این حوزه و توجه به نیازهای علمی، زیرساختی، آموزشی و غیره محقق می‌شود. وجود ظرفیت‌های تجارت مانند فعالیت چند بندر بزرگ تجاری، رونق صید و صیادی در گوشه و کنار این استان و به‌تازگی رونق گردشگری دریایی، از مهم‌ترین بهره‌مندی‌های این استان در استفاده از دریاست. این که بخوایم بگویم تا چه میزان در استفاده از ظرفیت عظیم دریا در استان هرمزگان موفق بودیم، مجال بسیاری می‌خواهد اما تا حدودی در این نوشتار سعی شده تا نگاهی به آن داشته باشیم. امید است با اتخاذ سیاست‌های همسو در بخش‌های مختلف بتوان از این پتانسیل ویژه که همانا وجود جزایر متنوع در استان هرمزگان است بهره‌آزم را در برده قطعاً توسعه جزایر اثرات مهمی را در توسعه استان به همراه خواهد داشت و در نهایت مردم در این مناطق زندگی با داشتن حداقل استانداردها را تجربه خواهند کرد. مردم استان هرمزگان در مثل به سان فرش‌افان زنده‌ای هستند که خود روی گلیم، روزگاری گذرانند!

گروه تحقیق و پژوهش روزنامه اقتصاد کیش

مقدمه:

ایران به عنوان یکی از کشورهای در حال توسعه که ذخایر نفتی آن به عنوان منبع اصلی کسب درآمد در آینده‌ی نه‌چندان دور به پایان می‌رسد برای ایجاد یک توسعه همه‌جانبه پایدار و همچنین، جایگزینی منابع جدید کسب درآمد به جای منابع نفتی نیازمند استفاده از تمامی امکانات و قابلیت‌های خود است. در این راستا صنعت گردشگری که بر اساس آمار و آرقام منتشره از سوی سازمان جهانی گردشگری در هزاره جدید راسخترین منبع درآمد جهانی تبدیل گردیده اقتصاددانان این فعالیت را سومیین پدیده اقتصادی پویا و رو به رشد پس از صنعت نفت و خودروسازی می‌دانند مطرح می‌شود.

گردشگری به ویژه در کشورهای کمتر توسعه یافته، عامل مؤثری در مقابله با فقر است و موجب افزایش درآمد کشورهای مختلف، کاهش بیکاری و رونق اقتصادی و در نتیجه، بهبود کیفیت زندگی مردم و افزایش رفاه اجتماعی می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد که از راه‌های به دست آمده از فعالیت‌های گردشگری، در تنظیم تراز پرداخت‌های بسیاری از کشورها، به ویژه کشورهای کمتر توسعه یافته که معمولاً وابسته به یک محصول هستند، مؤثر واقع شده است.

اما با وجود مزایای فراوانی که می‌توان برای گردشگری قائل شد، اگر برنامه ریزی صحیحی در این زمینه انجام نشود، توسعه گردشگری تأثیرات منفی زیست-محیطی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی را به وجود خواهد آورد و در این صورت، نه به عنوان فعالیت پر سود و منفعت، بلکه به عنوان فعالیت زیان‌آور و نامطلوب مطرح خواهد شد. در این راستا، در حال حاضر، روش‌های اساسی که در توسعه گردشگری به کار می‌روند، نایل شدن به توسعه پایدار است. سیاست توسعه پایدار گردشگری امروزه یک رویکرد عمومی است که از طریق دولت‌ها مورد توجه قرار گرفته است تا گردشگری، از لحاظ بوم‌شناسی در طولانی مدت، قابل قبول و از لحاظ مالی، خودکفا و از نظر دیدگاه‌های اجتماعی و اخلاقی، برای جوامع محلی مفید و نوید بخش باشد. با توجه به وضعیت ویژه استان هرمزگان و درصد بالایی بیکاری جوانان این منطقه لازم است با استفاده از تمامی امکانات و قابلیت‌های کشور مان است که بیشترین حجم حضور مسافر در آمد از راه‌های مختلف خصوصاً توسعه امر گردشگری اقدام شود. بدین منظور، گسترش گردشگری به عنوان فعالیتی فرابخشی که با حوزه‌های مختلفی نظیر، اقتصاد، کشاورزی، فرهنگ، محیط زیست و خدمات در تعامل است و تجربیات سایر مناطق جهان نشان داده